

ringens Forslag den Gang havde kun beregnet et lille Overskud af 86,000 Kroner. ved hele Opgørelsen, og Embedslønningerne i alt drejede sig mellem Grænsen 220 Td. Byg og 480 Td. Byg — da var alt nemlig gjort op i Bygværdi. Jeg skal kun nævne de enkelte Ting, som ville have Interesse for Forhandlingerne. Den Gang behandlede Forslaget her i Folketinget, og der blev da efter de foreliggende højere Kornpriser opgjort et Budget, der med de Lønninger, Flertallet vilde foreslaa, førte til et betydeligt Overskud, et Overskud, der vilde variere mellem 1 og 1½ Mill. Kroner. Det er vistnok det, som det ærede Medlem for Rerteminde (N. Andersen) sigtede til i Gaar. Da kom den berømte 27de Marts 1871. Ældre Medlemmer, som den Gang vare til Stede, ville vistnok mindes dette; da var man lige ved at blive enig om den Sag. Det, som man den Gang var gaaet ind paa fra de levende Mænds Side i Folketinget, var at optage et Fond for kirkelige Djemed, det vil sige, at disse Pengemidler skulde inddrages paa § 21, altsaa under Kultusministeriet, og administreres derfra. Fremdeles var man gaaet ind paa, at Embederne skulde beregnes i Bygløn, men saa drejede Uenigheden sig om, hvorvidt man skulde sætte Maximum af Embederne til 420 Tdr. Byg eller 400 Tdr., det var 20 Tdr. Byg, det drejede sig om. Det var det ene. Det andet var, at der blev indstemt her i Folketinget, at der over disse Midler paa § 21, altsaa over det kirkelige Fond, kun maatte disponeres „i Overensstemmelse med nærværende Lov“. Det var det, Striden drejede sig om de 20 Td. Byg, og om Dispositionsretten over det Overskud, som man dengang gjorde Regning paa, skulde blive overordentlig stort. Daværende Kirkeminister Hall udtalte Mæret efter udtrykkelig, at det var netop denne sidste Strid om Dispositionsretten over disse Midler, der havde gjort, at han lod Sagen falde, saa man ingen Begne kom. Saa skal jeg blot nævne, at det næste Forsøg, der blev gjort, var det fra Kirkeminister Worfae. Det var i Grunden ret mærkeligt, at man ikke har tillagt dette Forsøg den Betydning, som det i Virkeligheden havde. Han sagde som saa: Vi strides om dette Kirkefond, dette særlige Fond; men det behøver jo ikke at staa under Kirkeministeren, vi kunne inddrage det under Finansministeren, det kan optages paa Indtægtsiden af Finansloven som et særligt Aktiv. I denne Tanke konsekvente Gennemførelse ligger jo det, at man vilde ønske regnskabsmæssigt at kunne faa opgjort, hvorvidt Ind-

tægter af denne Natur vilde veje op mod Udgifterne; men for øvrigt maatte man lade staa til, om en Underbalance eller Overbalance blev et Finansspørgsmaal under Finansministeren og ikke et Interessespørgsmaal under Kultusministeren. Jeg tror, at den daværende Minister havde i Grunden tænkt ret forstandigt med Hensyn til det Udgangspunkt, han opstillede, og jeg skulde antage, at der ogsaa derom var opnaaet Enighed, naar man ikke var gaaet den modsatte Vej. Højre henvendte sig den Gang til Venstre og sagde, at man vilde gaa ind paa Inddragning ubetinget i Statskassen, thi dette særlige Aktiv, som kun var en Regnskabspost, satte man ikke videre Pris paa, naar man blot kunde blive enig om Lønningsfakterne; men da man ikke kunde det, brøstede Sagen igen, og det gik som tidligere, at man væltede over en Snes Tønder Byg eller et Par Hundrede Kroner. Det var det, der gav Folketingsmand Berg det levende Indtryk af, at Rigsdagen mangler Evne til at komme ud over den Slags smaa Anstøds punkter. (Afskrivelse af N. Andersen, Odense N. 2.) Jeg giver ikke noget af Partierne særligt Skylden, det ærede Medlem maa ikke tage det fornærmeligt op, jeg tillægger bægge Partierne Skylden. Den Gang naaede man med Hensyn til Lønningerne, at de efter Flertallets Forslag gik fra 2,400 Kr. op til 4,000. Det følgende Forslag var Minister Fjischer's, som altsaa gik ud paa at opretholde det særlige Fond. Jeg maa maasse citere § 1 i Fjischer's Lovforslag, idet jeg tror, det er den Opgave, som enhver konstitutionel Minister maa stille sig, at naa dertil, „at de Midler, der nu ere henlagte til Folkekirkens Understøttelse, skulle i Fremtiden i Overensstemmelse med de nebenfor givne Regler inddrages under den lovgivende Magts Naadighed.“ Det er det, der bør og maa opnaas. Smidlertid vare Fordringerne til disse Lønninger, som for øvrigt kun vare opstillede som rene Penge-lønninger, saa overdrevent høje, at selv den ærede nuværende Minister vistnok vilde erkende, at de vare for høje. J. Ets. gif Bispe-lønningerne op til 14,000 Kr. om Mæret og saadan videre i den Dur. Ikke desto mindre opnaaedes der, skønt det var i 1875, da man havde de høje Kornpriser, et Balanceoverskud af c. 200,000 Kr. Jeg maa maasse i Forbindelse med Omtalen af denne Sag, som absolut strandede paa Uenigheden om Lønningsfakterne, minde om, at Landstinget den Gang beregnede Indtægten af en Tønde Hartkorn i Almindelighed til 256 Kr. Man vil altsaa se, hvilken Forskel der var i Løbet af de 10 Aar under Hensyn til de høje Priser i 70erne, saa at man